

Uzyskanie stopnia niepełnosprawności

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721 ze zm.) *Osobą niepełnosprawną jest osoba, której sprawność fizyczna, psychiczna lub umysłowa trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia życie codzienne, naukę, pracę oraz pełnienie ról społecznych, zgodnie z normami prawnymi i zwyczajowymi.*

Obecnie obowiązują dwa rodzaje orzecznictwa, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje:

- do celów rentowych - orzecznictwo rentowe prowadzone przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) – związane ze świadczeniami rentowymi.

Wnioski składamy i są one dostępne w:

**Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w Szczecinie ul Matejki 22,
70-530 Szczecin**

-do celów pozarentowych - orzecznictwo pozarentowe prowadzone przez Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności – dotyczące uprawnień i ulg.

Posiadanie orzeczenia z Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności pozwala korzystać z następujących form pomocy, bądź uprawnień:

- korzystania z ulg np. podatkowych, komunikacyjnych, zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych, na podstawie odrębnych przepisów,
- w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej,
- w zakresie pomocy społecznej,
- korzystania z usług socjalnych i opiekuńczych,

- uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego,
- uprawnienia do niestosowania się do niektórych znaków drogowych,
- prawa do zamieszkiwania w osobnym pokoju.

Aby uzyskać stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności należy złożyć wnioski do: Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Starzyńskiego 2 , 70-506 Szczecin

Wnioski o wydanie orzeczenia i formularze zaświadczeń lekarskich dostępne są w:

- **Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych** w Szczecinie
ul. Matejki 22, 70-530 Szczecin
- **Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności**
ul. Starzyńskiego 2 , 70-506 Szczecin
- **Urzędzie Miasta Szczecin**ie w Zespole ds. Polityki Zdrowotnej i Osób Niepełnosprawnych sala 62 (BOI na parterze) tel. 91 42-45-670, fax. 91 42-45-676

Do wniosku w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności należy dołączyć :

1. Oryginał zaświadczenia o stanie zdrowia (**zaświadczenie ważne jest 30 dni od daty wypełnienia przez lekarza**),
2. kopie dokumentacji medycznej dotyczącej schorzeń np. karty informacyjne leczenia szpitalnego, konsultacje specjalistyczne, opisy zdjęć RTG, EKG, EEG itd.,
3. w przypadku gdy osoba posiada orzeczenie innego organu tzn. ZUS, KRUS, MSWiA również kopię tego orzeczenia,
4. ksero dowodu osobistego.

WAŻNE !!! ORYGINAŁY DOKUMENTÓW MEDYCZNYCH, DOWODU ORAZ ORZECZENIA (z innego organu, jeżeli osoba takie orzeczenie posiada) NALEŻY PRZYNIIEŚĆ DO WGLĄDU PRZY SKŁADANIU WNIOSKU.

Orzekanie o niepełnosprawności

Aby móc korzystać z uprawnień i ulg dla osób niepełnosprawnych w większości przypadków konieczne jest prawne potwierdzenie statusu niepełnosprawności.

1. W przypadku osób, które ukończyły 16 rok życia orzeka się o stopniu niepełnosprawności.
2. Dzieci do 16 roku życia zalicza się do osób niepełnosprawnych bez określania stopnia niepełnosprawności.

Jak otrzymać orzeczenie o niepełnosprawności?

1. Orzekaniem o stopniu niepełnosprawności zajmują się **powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności**.
2. W celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności należy: **zgłosić się do właściwego dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy, powiatowego zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności** (lub ośrodka pomocy społecznej, lub powiatowego centrum pomocy rodzinie) i pobrać formularze (wniosku i zaświadczenia lekarskiego) oraz zorientować się w szczegółach obowiązującej w danym powiecie procedury; następnie należy skompletować dokumentację (wypełnić wniosek, uzyskać wpisy lekarza rejonowego i lekarzy specjalistów, którzy prowadzą leczenie lub załączyć kopie posiadanej dokumentacji. **Kompletny wniosek wraz z załącznikami** (dokumentami dotyczącymi stanu zdrowia lub/i stopnia niezdolności do pracy) złożyć w powiatowym zespole ds. orzekania o niepełnosprawności (lub w ośrodku pomocy społecznej, powiatowym centrum pomocy rodzinie) zachowując sobie kopię dokumentacji. Stawić się na wezwanie komisji w wyznaczonym terminie na badanie i posiedzenie zespołu orzekającego.
3. Po uzyskaniu decyzji o stopniu niepełnosprawności należy zwrócić się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej - legitymacja ta jest rodzajem dowodu tożsamości (ze zdjęciem) i ułatwia wszelkie formalności związane z dostępem do uprawnień dla osób niepełnosprawnych.
4. Jeśli wniosek o wydanie orzeczenia dotyczy uzupełnienia posiadanego już orzeczenia o niezbędne wskazania, bez których

dana osoba niepełnosprawna nie może skorzystać z określonego przywileju, należy to zaznaczyć we wniosku. Na przykład w przypadku starania o umożliwienie terapii zajęciowej - należy we wniosku zaznaczyć, że orzeczenie jest potrzebne w celu przyjęcia do Warsztatu Terapii Zajęciowej (WTZ).

Stopień niepełnosprawności

Powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności wydaje w odniesieniu do osób, które ukończyły 16 rok życia orzeczenia o znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniu niepełnosprawności.

Wskazania do rehabilitacji, opieki i inne

W orzeczeniu o niepełnosprawności i w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności znajdują się wskazania, które uwzględniają indywidualną sytuację danej osoby i są podstawą do ubiegania się o świadczenia i inne formy pomocy przysługujące osobom niepełnosprawnym.

Wskazania dotyczą:

1. odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby
2. szkolenia, w tym specjalistycznego
3. zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej
4. uczestnictwa w terapii zajęciowej
5. konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby
6. korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki
7. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji - **Świadczenie pielęgnacyjne**.
8. konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji - **Świadczenie pielęgnacyjne**

9. spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w ustawie prawo o ruchu drogowym (i niestosowania się do niektórych znaków drogowych - [Transport - karta parkingowa](#))
10. prawa do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju (wskazanie służy określeniu normatywnego metrażu w trakcie ubiegania się o dodatek mieszkaniowy - posiadanie tego wskazania de facto zwiększa szanse na uzyskanie dodatku mieszkaniowego - [Ochrona lokatora i dodatek mieszkaniowy](#))

Renta socjalna

Warunkiem przyznania renty socjalnej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest pełnoletność oraz całkowita niezdolność do pracy stwierdzona w okresie "od dzieciństwa" do ukończenia nauki w szkole.

1. Renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:
  - o przed ukończeniem 18 roku życia,
  - o w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia,
2. Renta socjalna może zostać przyznana na stałe - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała lub na czas określony - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.
3. **Rentę socjalną przyznaje i wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.** Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik ZUS.

Dofinansowanie ze środków PFRON

O dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, których średni miesięczny dochód, podzielony przez liczbę osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony z okresu ostatnich trzech miesięcy przed dniem złożenia wniosku, nie przekracza:

- 50% przeciętnego wynagrodzenia - na członka rodziny pozostającego we wspólnym gospodarstwie domowym,
- 65% przeciętnego wynagrodzenia - w przypadku osoby samotnej.

Jakiej pomocy może oczekiwać osoba niepełnosprawna zarejestrowana w urzędzie pracy?

Osoba niepełnosprawna może być zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy jako:

- **bezrobotny** – to osoba, która posiada ustaloną niepełnosprawność, jednak nie jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego.
- **poszukujący pracy** – to osoba, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej, zasiłku stałego.

Osoba z orzeczonym stopniem o niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status „bezrobotnego” może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej.

Dla osób niepełnosprawnych posiadających status „poszukującej pracy”, a nie pozostających w zatrudnieniu, przewidziane są usługi urzędu pracy i instrumenty finansowane ze środków PFRON.

Jakie przywileje w pracy posiada osoba niepełnosprawna?

Podstawowym aktem normatywnym regulującym prawa i obowiązki pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne, w tym również uprawnienia niepełnosprawnego pracownika, jest ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz.721).

W stosunkach pracy, tak jak wszystkich innych pracowników, zasady regulują przepisy prawa pracy, przede wszystkim Kodeks Pracy.

Jednostki działające na rzecz osób niepełnosprawnych

1. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
ul. Sikorskiego 3
70-323 Szczecin , www.bip.mopr.szczecin.pl
tel: 91 48-57-500
2. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności
ul. Starzyńskiego 2
70-506 Szczecin
tel.: 91 48-85-379
3. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Stow. Pomocy w Rozwoju Społecznym i Zawodowym
ul. Przyszłości 21
70-893 Szczecin
tel: 91 46-22-072, 91 46-22-090
4. Dział Wsparcia Dziennego przy Domu Pomocy Społecznej
71-246 Szczecin, ul. Romera 21-29, tel. 91 43-27-760
ul. Potulicka 40, Szczecin, tel: 91 44-893-98
ul Łukasiewicza 6, Szczecin, tel. 91 48-722-80
5. Ośrodek Wsparcia dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych
Pl. Jakuba Wujka 6, 71-322 Szczecin ,tel. 91 48-70-582
6. Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Tartaczna 14, 70-893 Szczecin, tel.91 46-22-230
7. Środowiskowy Dom Samopomocy
ul. Broniewskiego 4/6, 71-460 Szczecin, tel. 91 45-41-481
8. Dom Pomocy Społecznej
ul. Broniewskiego 4/6, 71-460 Szczecin, tel.: 91 45-41-481
9. Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Pol. Stow. na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
ul. Rostocka 125, 71-771 Szczecin, tel: 91 42-68-197, 91 42-68-198
10. Dom Pomocy Społecznej
ul. Krucza 17, 71-747 Szczecin, tel: 91 455-72-10
11. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
Oddz. Zachodniopomorski , ul. Powstańców Wlkp. 33
70-111 Szczecin, tel.: 91 350-97-00 , www.pfron.org.pl
12. Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Szczecinie)
ul. Wieniawskiego 25 70-771 Szczecin

URZĄD MIASTA SZCZECIN

Plac Armii Krajowej 1

70-456 Szczecin

Informacja Urzędu Miasta: tel. 91 42 45 000

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie

Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

tel. 91 4303-500 zuw@szczecin.uw.gov.pl

POWIATOWY URZĄD PRACY ul. A. Mickiewicza 39

70-383 Szczecin Informacja tel. 91 42 54 900

pupszczecin@pupszczecin.pl

WYKAZ ZAKŁADÓW PRACY CHRONIONEJ

1. Z-d Przetw. Spożywczego Michał Szugalski ul. Kolejowa 4, 76-020 Bobolice
(94) 31-87-310 34-61-449
2. **"Opak"** Leopold Pączka sp. j. ul. Harcerska 9, 78-400 Szczecinek
(94) 37-46-923 37-46-923
3. P.U.Tur.-Reh. **"Wodnik"** H i M Rudniccy sp. j. ul. Wojska Polskiego 28, 78-111 Ustronie Morskie
(94) 35-15-522 35-15-230
4. P.P.H. **"OZI"** Salitra & Salitra sp. j. ul. Władysława Jagiełły 9a, 70-260 Szczecin
(91) 48-41-620 48-41-620
5. Gm.Sp-nia **"Samopomoc Chłopska"** ul. Rynek 2 72-320 Trzebiatów (91) 38-72-592 38-72-185
6. Piekarnia - Wyrób i Sprzedaż T. Jakubowski ul. Cieszkowskiego 27, 76-100 Sławno (59) 81-07-913 81-07-913
7. **Ochrona Osób I Mienia G. Kotwicki - sp. j.** ul. Magazynowa 1, 73-150 Łobez (91) 39-73-250 39-73-251
8. **ROKA-Niewiadomski sp. k.** ul. Zbożowa 4, 70-653 Szczecin
(91) 43-35-678 43-35-678
9. **CODAR SECURITY sp. z o.o.** ul. Kościuszki 26, 74-200 Pyrzyce
(91) 57-00-252 57-00-252
10. Włodzimierz Pokorski ul. Jana Kilińskiego 93, 72-320 Trzebiatów
(91) 38-72-242 38-72-242
11. **Unia sp. z o.o.** ul. Lechicka 23, 75-837 Koszalin
(94) 34-24-035 34-23-035

SPÓŁDZIELNIE INWALIDÓW

1. Chemiczna Spółdzielnia Inwalidów **"ARA"** ul. Batalionów Chłopskich 120c, 70-760 Szczecin
(91) 46-14-002 46-12-724
2. Wielobranżowa Spółdzielnia Inwalidów **"Selsin"** ul. Św. Ducha 2a, 70-205 Szczecin
(91) 43-30-678 43-35-694
3. Spółdzielnia Inwalidów **"Sinogal"** ul. Kościuszki 4, 78-600 Wałcz (67) 25-84-036 25-00-851
4. Wojewódzka Usługowa Spółdzielnia Inwalidów ul. Krzywa 1, 71-027 Szczecin
(91) 48-26-176 48-26-179
5. Spółdz. Inwalidów Przemysłu Lekkiego **im. 7-go Listopada** ul. Grodzka 7, 70-560 Szczecin
(91) 43-46-404 43-47-905

ZAKŁADY AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

1. ZAZ "Centralna Kuchnia" ul. Broniewskiego 2, 73-110 Stargard (91) 57-75-447 91 57-75-447
2. Zakład Aktywności Zawodowej ul. Mazowiecka 30, 78-100 Kołobrzeg (94) 35-40-620 94 35-40-620
3. Zakład Aktywności Zawodowej ul. Garncarska 4, 72-400 Kamień Pomorski (91) 38-24-441
4. Międzygminny Zakład Aktywności Zawodowej ul. Spełnionych Marzeń 3, 72-003 Dobra (91) 42-68-197/8 42-69-268

(Źródło: ZACHODNIOPOMORSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W SZCZECINIE
stan na 28 grudnia 2017)